

WYMAGANIA EDUKACYJNE SRÓDROCZNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA KLASY 4

/uwzględniają zmiany w podstawie programowej z 2024 r./

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna uczeń <u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u>	ocena dobra uczeń <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u>	ocena bardzo dobra uczeń <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u>	ocena celująca uczeń <u>spełnia wymagania na ocenę b. dobrą, a ponadto:</u>
Uczeń				
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - I.1. Czytanie utworów literackich – liryka				
– rozpoznaje czytany utwór jako wiersz, – wygłasza z pamięci wskazany wiersz, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór, – krótko opowiada, o czym jest przeczytany utwór, – wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu, – wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i>, – wie, kto to jest bohater wiersza, – wyjaśnia pojęcie <i>adresat utworu</i>, – odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza, – wskazuje wers i strofę (zwrotkę), – odróżnia wers od strofy (zwrotki), – wyjaśnia, czym jest wers i refren, – wymienia nazwy środków stylistycznych, takich jak: porównanie, – wymienia elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofę, – zna pojęcie hymnu, – odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego, – nazywa elementy budowy utworu: tytuł.	– wymienia cechy poezji, – czyta wiersz głośno i wyraźnie, – wygłasza z pamięci wskazany wiersz, zwracając uwagę na znaki przestankowe, – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, – podejmuje próbę uzasadnienia wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór, – wskazuje wartości ważne dla poety w omawianych utworach, – określa nastrój wiersza, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, który będzie interpretacją omawianego utworu, – podaje wyrazy wskazujące na podmiot liryczny i adresata, – opowiada o osobie mówiącej (podmiocie lirycznym) w wierszu, – przedstawia myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu, – wskazuje adresata utworu, – wskazuje bohatera utworu, – znajduje wers, w którym jest zawarty zwrot do adresata, – rozpoznaje porównania w omawianych tekstach, – wskazuje rymy w wierszu, – rozpoznaje rym jako element rytmizujący wypowiedź, – rozpoznaje utwór liryczny jako hymn.	– uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem, – czyta wiersz, akcentując ważne słowa, – wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z poprawną dykcją, – określa temat wiersza, – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, – wyodrębnia obrazy poetyckie, – nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór, – przedstawia, jak rozumie omawiany utwór, w tym w formie przekładu intersemiotycznego, np. rysunek, dramę, – wskazuje cechy podmiotu lirycznego, – określa cechy bohatera wiersza, – porównuje rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach, – rozpoznaje w wierszu porównania, – rozpoznaje refren jako element rytmizujący wypowiedź, – wymienia cechy hymnu.	– wyjaśnia, na czym polega język poezji, – czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację, – wygłasza wiersz z pamięci, odpowiednio modulując głosem i dokonując interpretacji głosowej, – opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu, bohaterze wiersza, podmiocie lirycznym i ich uczuciach, – opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na jego temat, – porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, – opisuje adresata utworu, – wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia, które wzbudza w nim czytany utwór, – wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu, – wyjaśnia znaczenie przenośne w tekście, – uzasadnia własne rozumienie utworu, – rozpoznaje funkcje porównań, – wyjaśnia, na czym polega rytm utworu, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź,	– prezentuje informacje na temat wiersza w formie, którą sam wybierze, w tym w formie interaktywnej, – samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu, – tworzy własne przykłady porównań, – wyjaśnia funkcje porównań, – wymyśla własne propozycje wyrazów rymujących się, – wyczerpująco omawia sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, – określając nastrój wiersza, uzasadnia swoją wypowiedź i odwołuje się do elementów utworu, – charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza, – charakteryzuje bohatera utworu, odwołując się do treści wiersza, – porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza, – rozpoznaje hymn wśród innych gatunków literackich.

			– wskazuje cechy hymnu w danym utworze.	
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - I.1. Czytanie utworów literackich - epika				
– odpowiada na proste pytania dotyczące fragmentu tekstu, – odróżnia utwór epicki od wiersza, – rozpoznaje fikcję literacką, – wskazuje elementy realistyczne w omawianych utworach, – wymienia wybrane gatunki literackie, takie jak: legenda, – nazywa elementy budowy utworu: tytuł, – wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu, – rozpoznaje bohatera, – wymienia bohaterów utworu, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst, – rozpoznaje znaczenie dosłowne w tekście, – opowiada o treści utworu, zachowując kolejność wydarzeń.	– odpowiada na pytania dotyczące fragmentu tekstu, – wymienia cechy utworu epickiego, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych, – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w przeczytanych utworach, – wymienia cechy gatunkowe legendy, – wyszukuje w tekście określone informacje, – rozpoznaje elementy budowy utworu: tytuł, – ustala kolejność wydarzeń w utworze, – przedstawia bohatera utworu, – wymienia niektóre cechy bohaterów, – wyjaśnia znaczenie dosłowne w utworze, – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, – określa wartości ważne dla bohaterów w omawianych utworach, – rozpoznaje informacje ważne w utworze,	– odpowiada na proste pytania dotyczące znajomości całego tekstu, – czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, – rozpoznaje czytany utwór jako epikę oraz legendę, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w omawianych utworach, – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, – wskazuje dialog w utworze, – wymienia większość cech bohaterów, – określa doświadczenia bohaterów literackich, – prezentuje własne rozumienie utworu, – ocenia bohaterów literackich oraz zdarzenia, – rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze, – rozpoznaje fakty i opinie, – wymienia cechy identyfikujące teksty kultury należące do literatury,	– wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w przeczytanych utworach, – uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do legendy, – określa relacje łączące bohaterów utworu, – uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do omawianego utworu, – określa tematykę utworu, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami.	– dowodzi, że czytany utwór należy do określonego rodzaju i gatunku literackiego, podając odpowiednie przykłady z tekstu, – rozpoznaje funkcje tytułu, – prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami, – charakteryzuje bohatera w omawianym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, – określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób.
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.1. Gramatyka języka polskiego – fonetyka				
– wie, co to jest alfabet, – zna pojęcie litery i głoski, – rozpoznaje samogłoski i spółgłoski, – rozpoznaje sylabę, – wie, że samogłoska <i>i</i> może pełnić w wyrazie różne funkcje.	– zna alfabet, – wie, co to jest litera i głoska, – odróżnia litery od głosek, – odróżnia samogłoski od spółgłosek, – dzieli wyraz na sylaby, – wie, co to jest samogłoska, – rozróżnia funkcję samogłoski <i>i</i>.	– porządkuje proste wyrazy według alfabetu, – dzieli wyrazy na litery, – wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski, – dzieli wyrazy na sylaby, – określa funkcję samogłoski <i>i</i>.	– poprawnie przenosi wyrazy, – porządkuje trudniejsze wyrazy według alfabetu, – dzieli wyrazy na głoski, – rozpoznaje funkcję samogłoski <i>i</i> w wyrazie.	– wykorzystuje w praktyce znajomość alfabetu do sprawnego wyszukiwania tytułów utworów w podręczniku i wyrazów w słownikach, – dzieli wyraz na głoski, zwracając uwagę na różne funkcje samogłoski <i>i</i>.
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.1. Gramatyka języka polskiego – części mowy				
– wymienia rzeczownik, czasownik, przymimek, – podaje pytania odmiennych części mowy,	– rozpoznaje w zdaniu rzeczownik, czasownik, przysłówki, przymimek, – rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: bezokoliczniki,	– odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, – rozpoznaje formy przypadków wyrazów,	– określa rolę czasownika w wypowiedzi, – określa przypadek rzeczownika w zdaniu,	– określa funkcję części mowy w tekście,

– rozpoznaje osobowe formy czasownika, – wymienia formy, przez które odmienia się czasownik: czasy, osoby, liczby, rodzaje, – odróżnia bezokolicznik od odmienionych form czasownika, – rozpoznaje osobę i liczbę czasownika, – rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika, – wie, że rzeczownik odmienia się przez przypadki.	– nazywa przypadki i ich pytania, – rozpoznaje czas i tryb czasownika, – wskazuje wyrażenie przymkowe, – wie, że przimek jest nieodmienną częścią mowy, – wie, że przimek łączy się z rzeczownikiem.	– rozpoznaje rodzaj czasownika, – stosuje poprawne formy rzeczownika, czasownika, – odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby, – odmienia czasownik przez czasy, osoby, liczby, rodzaje, – podaje przykłady wyrażen przymkowych.	– stosuje poprawne formy liczebnika, – rozpoznaje poszczególne części mowy wśród innych, – stosuje w praktyce zasady pisowni przymków prostych i złożonych oraz wyrażen przymkowych, – rozpoznaje spójniki.	– bezbłędnie zapisuje przymki proste i złożone oraz wyrażenia przymkowe, – poprawnie używa różnych form rzeczowników i przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika, – odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników.
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia				
– odróżnia zdanie od równoważnika zdania, – wskazuje przykłady czasownika w formie osobowej, – wie, że występuje zdanie oznajmujące, pytające i rozkazujące.	– wie, czym się różni zdanie od równoważnika zdania, – rozpoznaje czasowniki w formie osobowej, – rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.	– rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania, – stosuje czasowniki w formie osobowej do tworzenia zdania, – tworzy zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące, rozumie ich funkcje i je stosuje.	– tworzy zdanie i równoważnik zdania, – przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie, – rozumie funkcje zdań ze względu na cel wypowiedzi.	– poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie i równoważnik zdania oraz czasowniki w formie osobowej,
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.4. Ortografia i interpunkcja				
– poprawnie zapisuje wyrazy często używane, – rozpoczyna wypowiedzenie wielką literą, – rozróżnia znaki interpunkcyjne: kropkę, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, – stosuje kropkę na końcu zdania.	– zna zasady pisowni wyrazów z ó, u, – poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej ćwiczy, – wie, że należy postawić przecinek, aby oddzielić te same części mowy, – stosuje cudzysłów w tytułach, – używa wykrzyknika, – wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu.	– zna zasady pisowni wyrazów, dużą i małą literą, przeczenia nie z czasownikami w formie osobowej, – stosuje zasady pisowni wyrazów z ó, u, oraz przeczenia nie z czasownikami w formie osobowej, – stosuje znaki interpunkcyjne w redagowanych przez siebie tekstach.	– zna zasady pisowni w zakresie pozostałych zasad ortograficznych, – poprawnie zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami ortograficznymi, – poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym, – stosuje cudzysłów w celu oznaczenia czyichś słów, – używa dwukropka przed wyliczeniem,	– poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną, – stosuje dwukropek i myślnik w dialogu, – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, – redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne.
III. TWORZENIE WYPOWIEDZI - NOTATKA, DIALOG, OPIS, WYPOWIEDZ ARGUMENTACYJNA, PLAN WYDARZEŃ				
– rozpoznaje notatkę wśród innych form wypowiedzi, – wie, że są różne sposoby notowania, – wie, na czym polega dialog, – dostrzega interpunkcję w zapisie dialogu, – wie, co zawiera opis postaci, miejsca i podejmuje próbę tworzenia	– zna cechy notatki, – zna różne rodzaje notowania, – rozpoznaje dialog, – zna zasady zapisywania dialogu, – gromadzi słownictwo do opisu postaci, miejsca, – tworzy plan opisu postaci, miejsca, – wie, co to jest akapit, – wie, co to jest argument i jak	– omawia cechy notatki, – rozróżnia rodzaje notatki, – zapisuje dialog, – tworzy opis postaci, miejsca na podstawie planu, – wyjaśnia, co to jest akapit i stosuje w wypowiedzi pisemnej – podaje przykłady argumentu, – wyjaśnia, jak tworzyć plan wydarzeń,	– tworzy różne rodzaje notatki, – tworzy dialog, – porządkuje słownictwo do opisu postaci, miejsca, – tworzy opis postaci, miejsca, – stosuje w swoich wypowiedziach argumenty, – omawia budowę argumentu – tworzy plan szczegółowy,	– tworzy według własnego pomysłu funkcjonalną notatkę, w tym interaktywną, – stosuje poprawną interpunkcję w zapisie dialogu, – samodzielnie tworzy bogaty treściowo opis postaci, miejsca o właściwej kompozycji i układzie graficznym,

– zna pojęcie akapitu, – zna pojęcie argumentu, – wie, co to jest plan wydarzeń, – stara się o estetykę zapisu wypowiedzi	- jest zbudowany, – wie, jak tworzyć plan wydarzeń, – odróżnia plan ramowy od planu szczegółowego,	– tworzy plan ramowy,		– podejmuje próbę uzasadniania argumentu, – tworzy plan w jednolitej formie: zdań lub równoważników zdań,
--	--	---	--	--

Wymagania na ocenę roczną: /obejmują także wymagania na ocenę śródroczną/

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - I.1. Czytanie utworów literackich – liryka				
– wymienia nazwy środków stylistycznych: epitet, powtórzenie, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, zdrobnienie,	– rozpoznaje epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia, uosobienia i zdrobnienia w omawianych tekstach.	– rozpoznaje w wierszu epitety, powtórzenia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia i zdrobnienia,	– rozpoznaje funkcje epitetów, powtórzeń, wyrazów dźwiękonaśladowczych i uosobień, zdrobnień,	– tworzy własne przykłady epitetów, uosobień, zdrobnień, wyrazów dźwiękonaśladowczych, wyjaśnia funkcje ww. środków
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - I.1. Czytanie utworów literackich – epika				
– wymienia gatunek literacki: baśń, – rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim, – zna pojęcie narratora, – zna pojęcie narracji, – rozpoznaje wątek główny w utworze,	– krótko opisuje elementy świata przedstawionego, – wymienia cechy gatunkowe baśni, – podaje wyrazy wskazujące narratora, – rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze, – rozpoznaje wyrazy wskazujące na narrację, – rozpoznaje wątki poboczne, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. spektakl teatralny, który będzie jego własną interpretacją utworu.	– rozpoznaje czytany utwór jako epikę oraz baśń, – opowiada o elementach świata przedstawionego, – określa rodzaj narratora w omawianym utworze, – nazywa rodzaj bohatera (bohater pierwszoplanowy, drugoplanowy), – określa rodzaj narracji (narracja pierwszoosobowa), – omawia wątek główny utworu, – odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, np. spektakl teatralny.	– analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski z analizy, – uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do baśni – rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, – wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju, – rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze, – odróżnia bohatera pierwszoplanowego od drugoplanowego, – dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji, – omawia wątek poboczny, – porównuje cechy identyfikujące teksty kultury należące do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych,	– porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, – prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami, – porównuje narratorów w różnych utworach literackich, – charakteryzuje bohatera w omawianym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, – porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia swoje wnioski,
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - I.2. Odbiór tekstów kultury – komiks				
– odpowiada na proste pytania dotyczące treści fragmentu komiksu, – zna pojęcie komiksu, – odróżnia utwór pisany prozą od komiksu, – rozpoznaje komiks, – krótko opowiada, o czym jest komiks,	– odpowiada na pytania dotyczące treści całego komiksu, – opisuje elementy świata przedstawionego w komiksie, – rozróżnia i wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w komiksie, – wymienia charakterystyczne cechy komiksu,	– czyta komiks wyrażnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, wyrazów dźwiękonaśladowczych i wykrzykników, – rozpoznaje czytany utwór jako komiks, – opowiada o elementach świata przedstawionego w komiksie,	– analizuje elementy świata przedstawionego w komiksie i wyciąga wnioski z analizy, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w komiksie, – uzasadnia, dlaczego utwór jest komiksem,	– udowadnia, że czytany utwór jest komiksem, podając odpowiednie przykłady z tekstu, – prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w komiksie,

– wymienia elementy świata przedstawionego w komiksie, takie jak: czas i miejsce akcji, bohaterowie, zdarzenia, – podaje wybrane wydarzenia omawianego komiksu.	– wyszukuje w komiksie określone informacji, – ustala kolejność wydarzeń w utworze, – rozpoznaje rodzaje bohaterów w komiksie, – przedstawia bohatera komiksu, – wymienia niektóre cechy bohaterów, – wypowiada się na temat przeczytanego komiksu, – wskazuje wartości ważne dla bohaterów komiksu, – rozpoznaje ważne informacje w komiksie, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, spektakl teatralny, który będzie jego interpretacją omawianego komiksu.	– odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w komiksie, – prezentuje w dowolnej formie treść komiksu, w tym w formie interaktywnej, – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły komiksu, – wskazuje w komiksie wypowiedzi bohaterów, – nazywa rodzaj bohatera: bohater pierwszoplanowy i drugoplanowy, – wymienia większość cech bohaterów, – ocenia bohaterów literackich i zdarzenia, – rozpoznaje informacje mniej ważne w komiksie, – odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, np. w postaci rysunku, dramy, spektaklu teatralnego.	– rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe w komiksie, – rozpoznaje rodzaj bohatera w komiksie, – określa relacje łączące bohaterów komiksu, – uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do komiksu, – odróżnia bohatera pierwszoplanowego od drugoplanowego w komiksie, – określa tematykę komiksu, – porównuje doświadczenia bohaterów komiksu z własnymi, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – charakteryzuje komiks jako tekst kultury, – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie, – odczytuje uczucia przedstawione na rysunkach.	– charakteryzuje bohatera w omawianym komiksie, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, – określa problematykę komiksu i prezentuje ją w twórczy sposób, – wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury, – tworzy według własnego pomysłu komiks z poznanymi bohaterami.
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - I.2. Odbiór tekstów kultury – obraz				
– określa tematykę obrazu, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki, – wymienia elementy obecne na obrazie.	– prezentuje elementy przedstawione na obrazie, – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obecne na obrazie, – odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury.	– opisuje sytuację przedstawioną na obrazie, – nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, – określa uczucia, jakie wywołuje obraz, – przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki, – wskazuje cechy tekstów kultury należących do sztuk plastycznych.	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu, – opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie, – opisuje umieszczone na obrazie elementy, – przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki poprzez podanie tematów rozmów postaci przedstawionych na obrazie, – rozumie właściwości tekstów kultury należących do sztuk plastycznych.	– określa nastrój obrazu oraz uzasadnia swoją wypowiedź, – przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu, – omawia elementy sztuki plastycznej, takie jak: plan, barwy, kompozycja, światło, ruch, – dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie.
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.1. Gramatyka języka polskiego – części mowy				
– wymienia przymiotnik, liczebnik, przysłówki, spójnik, zaimek, – podaje pytania odmiennych części mowy,	– rozpoznaje w zdaniu części mowy, takie jak: przymiotnik, liczebnik, przysłówki,	– odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, – stosuje poprawne formy przymiotnika,	– rozpoznaje poszczególne części mowy wśród innych, – rozpoznaje spójniki.	– określa funkcję części mowy w tekście, – poprawnie używa różnych form przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika,
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia				

– rozpoznaje główne części zdania, – podaje pytania głównych części zdania, – rozpoznaje zdanie pojedyncze – zna pojęcie <i>zdanie złożone</i>,	– wie, że jest grupa podmiotu i grupa orzeczenia, – dostrzega związki między wyrazami w zdaniu, – odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego,	– wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniu, – wyodrębnia zdania składowe w zdaniu złożonym,	– rozpoznaje, jaką częścią mowy jest wyrażony podmiot, a jaką – orzeczenie, – stosuje zdania pojedyncze w różnych formach wypowiedzi – wyjaśnia, czym się różni zdanie pojedyncze od złożonego, – określa relacje między zdaniami składowymi, – rozumie funkcje zdań. I stosuje w praktyce językowej	– poprawnie tworzy związki wyrazowe w zdaniach, – poprawnie tworzy różne rodzaje zdań, – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdania pojedyncze i złożone, – przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie.
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - II.2. Zróżnicowanie języka				
– zna pojęcie <i>frazeologizm</i>, – zna frazeologizmy omawiane na lekcji, – wie, co to jest synonim i antonim, – zna słownik synonimów.	– wie, co to związek frazeologiczny, – rozpoznaje związki frazeologiczne w wypowiedziach, – rozpoznaje synonimy i antonimy, – wie, jak korzystać ze słownika synonimów.	– wyjaśnia, co to jest związek frazeologiczny, – wie, że związki frazeologiczne są obecne w życiu codziennym, – podaje przykłady związków frazeologicznych, – podaje przykłady synonimów i antonimów, – omawia zasady korzystania ze słownika synonimów.	– wyjaśnia znaczenie omawianych związków frazeologicznych, – redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi, – wyjaśnia, czym są synonimy i antonimy, – tworzy synonimy i antonimy, – korzysta w praktyce ze słownika synonimów.	– stosuje w wypowiedziach związki frazeologiczne, – używa synonimów i antonimów w celowy sposób.
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE II.4 – Ortografia i interpunkcja				
	– zna zasady pisowni wyrazów z <i>rz, ż i</i> poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej ćwiczy, – wie, że należy postawić przecinek, aby oddzielić te same części mowy, – wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu.	– zna zasady pisowni wyrazów z <i>h, ch</i> i stosuje je – oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym, – stosuje znaki interpunkcyjne w redagowanych przez siebie tekstach.	– zna zasady pisowni w zakresie pozostałych zasad ortograficznych, – poprawnie zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami ortograficznymi, – poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach – poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz, ż i h</i> niewymiennym, – określa różnice w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego.	– redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne.
III. TWORZENIE WYPOWIEDZI - ŻYCZENIA, OPIS, ZAPROSZENIE, OGŁOSZENIE, LIST				
– wie, jaką formą wypowiedzi są życzenia i podejmuje próbę napisania, – wie, co zawiera opis krajobrazu i podejmuje próbę napisania – wie, jak wygląda zaproszenie i ogłoszenie, – zna list jako formę wypowiedzi i podejmuje próbę napisania,	– wie, czym się cechują życzenia, – gromadzi słownictwo do opisu krajobrazu, tworzy plan opisu krajobrazu – rozpoznaje zaproszenie i ogłoszenie wśród innych form wypowiedzi, – zna elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia,	– rozpoznaje życzenia spośród innych form wypowiedzi, – tworzy opis krajobrazu na podstawie planu, – wskazuje wymagane informacje w zaproszeniu i ogłoszeniu, – omawia elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia,	– układa życzenia, – porządkuje słownictwo do opisu krajobrazu i tworzy opis – tworzy zaproszenie i ogłoszenie, – pisze wypowiedź w formie listu o właściwej kompozycji i układzie graficznym, – stosuje akapity,	– tworzy życzenia i zaproszenie w formie oficjalnej i nieoficjalnej, – samodzielnie tworzy bogaty treściowo opis krajobrazu o właściwej kompozycji i układzie graficznym, – rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

– wie, kim są nadawca i adresat, – zna zwroty do adresata.	– zna elementy listu, – odróżnia nadawcę i adresata, – zna zasady pisowni w zwrotach do adresata, – pisze list prywatny, – tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, dialog.	- wypowiada się na temat cech listu jako formy wypowiedzi, – podaje przykłady nadawcy i adresata, – omawia zasady pisowni w zwrotach do adresata, – pisze rozwinięty list prywatny, – selekcjonuje informacje, – tworzy spójne wypowiedzi (opis, list).	- zachowuje zasady etykiety językowej, tworząc współczesne formy komunikatów, – stosuje wiedzę o języku w tworzonych przez siebie formach wypowiedzi.	
---	---	--	--	--

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów: sprawdzian pisemny po danym rozdziale; odpowiedź ustna; kartkówka (obejmuje 3-5 ostatnich lekcji i trwa 15-20 minut); wypracowania klasowe; karty pracy; praca samodzielna (w trakcie lekcji); testy z lektur, sprawdziany czytelnicze; dyktanda; recytacja; projekty edukacyjne; diagnozy. Uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną mają dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych zgodnie z zapisem w opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej.